

Informator

Godina IX • Broj 10. • 24. oktobar 2009.
Besplatan primerak

Osnivač Informatora je JKP "Subotičke pijace". Izdaje i štampa Grafičko Preduzeće "Grafoprodukt". Odgovorni urednik Tibor Mačai. Rešenjem Ministarstva pravde i lokalne samouprave Informator je upisan u Registar sredstava javnog informisanja pod brojem 3186. JKP "Subotičke pijace", 24000 Subotica, Đure Đakovića 23/1, tel.: 024/555-013, www.supijace.co.rs, e-mail: direkcija@supijace.co.rs

o fiskalizaciji prodaje na robnim pijacama

Nadležni državni organi /poreski inspektori/ krajem septembra započeli su kontrolu fiskalizacije prodaje na robnim i zanatskim pijacama. U JKP „Subotičke pijace” kažu, da u vezi ovog pitanja postoje dva pomalo oprečna stava: jedna je, da se fiskalizacija mora sprovesti do kraja, a druga – predstavnika pijačnih uprava u Srbiji, da se ovo pitanje ne može rešiti preko noći. A to se vidi i iz Saopštenja za javnost Upravnog odbora Poslovnog udruženja „Pijace Srbije”, koji donosimo u celosti:

„SAOPŠTENJE ZA JAVNOST:

FISKALIZACIJA PRODAJE NA ROBNIM PIJACAMA U SRBIJI

Povodom akcije nadležnih državnih organa vezane za suzbijanje nelegalnog prometa i evidentiranje prometa preko fiskalnih kasa na robnim i zanatskim pijacama, Poslovno udruženje „Pijace Srbije”, kao asocijacija dvadesetak najvećih pijačnih uprava u zemlji, obaveštava javnost o sledećem:

1) Poslovno udruženje „Pijace Srbije” podržava nadležne državne organe u nameri da se kompletan promet roba na robnim i zanatskim pijacama u Srbiji legalizuje. Većina pijačnih uprava već godinama aktivno učestvuje u legalizaciji tako što prodajne prostore i tezge izdaje u zakup isključivo korisnicima koji imaju urednu dokumentaciju o osnivanju samostalne trgovačke ili zanatske radnje. Poslovno udruženje „Pijace Srbije” će i ubuduće nastojati da potpomogne ovaj proces u skladu sa svojim mogućnostima i nadležnostima.

2) Osnovni predušlov za uspešnost legalizacije prometa na robnim i zanatskim pijacama je jedinstvena i neselektivna primena aktuelnih zakonskih propisa na kompletnoj teritoriji Republike Srbije. Naime, opšte je poznato da još uvek postoje robne pijace na kojima rade gotovo isključivo neregistrovani prodavci koji ne plaćaju nikakve dažbine.

3) Javna rasprava o Nacrtu zakona o trgovini, koji će regulisati i oblast pijačne delatnosti, dobra je prilika da se saradnjom nadležnih državnih organa i Poslovnog udruženja „Pijaca Srbije”, stigne do rešenja koja će u zakonskom smislu trajno rešiti uslove prodaje na robnim i zanatskim pijacama u zemlji.

4) U odnosu na uvođenje fiskalnih kasa na robne i zanatske pijace, Poslovno udruženje „Pijace Srbije” ima rezervisan stav. Uslovi prodaje na ovim, uglavnom poluotvorenim ili otvorenim pijacama, sa različitim vremenskim prilikama i temperaturama u rasponu od - 20 do + 40 stepeni, jedan su od značajnih argumenata protiv uvođenja fiskalnih kasa. Istovremeno, tradicija i specifičnosti pijačne prodaje, posebno karakteristične na ovim prostorima, ne prepoznaju model izdavanja računa za kupljenu robu ni kod prodavaca ni kod kupaca.

5) Poslovno udruženje „Pijace Srbije” predlaže nadležnim organima da se proces legalizacije prodaje na robnim i zanatskim pijacama fokusira na poreklo robe koja se prodaje, kontrolu naplata carinskih i drugih dažbina, odnosno evidentiranje i naplatu poreza na dodatu vrednost kod dobavljača koji snabdevaju prodavce na ovim pijacama.

6) Poslovno udruženje „Pijace Srbije” apeluje na nadležne državne organe da prioritet akcija koje su usmerene na suzbijanje nelegalnog prometa bude eliminisanje svih oblika prodaje van pijačnih prostora, odnosno obaveza registracije radnji za sve prodavce na robnim i zanatskim pijacama u zemlji koji to još nisu učinili.

7) Na robnim pijacama u Srbiji, i pored evidentno smanjenog interesovanja kupaca, radi više desetina hiljada, uglavnom nezaposlenih ljudi. Taj, socijalni aspekt ovog problema, ukazuje na potrebu uspostavljanja stalne i dvosmerne komunikacije sa organizovanim udruženjima pijačnih prodavaca.

1. oktobar 2009.   PREDSEDNIK UPRAVNOG ODBORA, Bela Bodrogi s.r.”

Iako je ovo saopštenje od strane nadležnih tumačen kao „poziv na nepoštovanje zakona i kriminal”, u Udruženju smatraju, da izlaz iz ovih problema treba potražiti s jedne strane u jedinstvenoj i neselektivnoj primeni važećih zakona iz ove oblasti na celoj teritoriji Republike Srbije, kao i u regulisanju trgovine na pijacama, veletržnicama i sajmovima putem predviđenog Zakona o trgovini, o kojem je 8. oktobra vođen razgovor sa Stipetom Lovretom, jednim od autora nacrtu ovog zakona. U razgovoru, koji je trajao blizu 3 sata, razmotrene su sve primedbe predstavnika pijačnih uprava, u kojima se predlažu suštinske promene u odnosu na prvobitni tekst Nacrta zakona o trgovini. Predstavnici pijačnih uprava su predložili brojne izmene, po njima neke delove bi trebalo brisati iz nacrtu. Ove primedbe su u međuvremenu precizirane i čim se pripreme sa traženim obrazloženjima, biće dostavljeni zakonodavcu.

U pijačnim upravama se nadaju, da će nadležni imati sluha za njihove primedbe, i kažu, ako se one budu ugradile u tekst ovog propisa imaćemo „životniji zakon” u odnosu na prvobitnu verziju.

Upozorenje od poreske uprave

Neposredno pred zaključenje lista u JKP „Subotičke pijace” pristiglo je upozorenje Javnom komunalnom preduzeću, upućeno od Poreske uprave Ministarstva finansija Republike Srbije sledeće sadržine:

„Zakon o trgovini Republike Srbije predviđa da se trgovinom mogu baviti preduzeća i druga pravna i fizička lica koja su registrovana za obavljanje te delatnosti. Međutim, kontrolom poslovanja preduzetnika – zakupaca tezgi na robnim pijacama, vršenom od strane Poreske uprave u više gradova Republike, utvrđeno je, da određen broj preduzetnika nakon zaključenja ugovora o zakupu pijačne tezge sa JKP „Pijace” izvrši odjavu samostalne delatnosti i nastavi, ne raskidajući ugovor o zakupu, nelegalno korišćenje tezgi a samim tim i da obavlja promet robe bez obaveze obračunavanja i plaćanja poreza.

Zbog toga, upozoravamo zakupodavce tezgi, da svojim nepostupanjem, tj. neraskidanjem ugovora o zakupu tezgi, kada se za to steknu uslovi, u konkretnim slučajevima prestanak obavljanja samostalne delatnosti zakupaca tezgi, omogućavaju promet robe nabavljene bez plaćenog poreza i od strane neregistrovanih lica, direktno pospešuju nelegalnu trgovinu, a samim tim utiču i na smanjenje prihoda u budžetu Republike.

U cilju sprečavanja prometa ove vrste sugerišemo zakupodavcima tezgi, da vrše pojačanu kontrolu korišćenja tezgi u skladu sa zaključenim ugovorima o zakupu tezgi i pozitivnim propisima.

Istovremeno, obaveštavamo zakupodavce tezgi da će Poreska uprava u narednom periodu otpočeti kontrolu i njihovog poslovanja.

Direktor, Dr Dragutin Radosavljević”

Konkretno, kakve aktivnosti odnosno promene će ovo upozorenje prouzrokovati na pijacama u Subotici, znaće se uskoro, pošto rukovodstvo JKP „Subotičke pijace” u vreme zaključenja i štampanja lista pokušava dobiti detaljnije informacije od nadležnih i putem neposrednih razgovora.

Pijačne cene

Povrće

Beli luk 80-150 din/venac
Blitva 40 din/vez
Boranija 100-120 din/kg
Brokoli 80 din/kg
Bundeva 40-50 din/kg
Celer 20-50 din/kom.
Crni luk 25-35 din/kg
Cvekla 40 din/kg
Karfiol 25-35 din/kg
Keleraba 20-40 din/kom.
Kelj 60-80 din/kom.
Kisela cvekla 120-150 din/kg
Kisela paprika 200-250 din/kg
Kisele feferone 200 din/kg
Kis. krastavac 150-200 din/kg
Kiseli kupus 60-80 din/kg
Krastavac 40-120 din/kg
Krompir 20-30 din/kg
Kukuruz u klipu 10-15 din/kom.
Kupus 20-30 din/kg
Paprika 40-80 din/kg
Paradajz 40-70 din/kg
Pasulj 150-250 din/kg
Patlidžan 40-50 din/kg
Peršun 50-100 din/vez
Praziluk 20-30 din/kom.
Rotkvice 25-30 din/vez
Sočivo 200 din/kg
Spanać 100 din/kg
Šargarepa 30-40 din/kg
Tikvice 50 din/kg
Zelena salata 20-40 din/gl.

Voće

Dunja 40-70 din/kg
Grožđe 40-90 din/kg

Jabuka 15-50 din/kg
Kruške 60-90 din/kg
Suve šljive 200-300 din/kg
Šljive 50 din/kg

Južno voće

Ananas 150 din/kg
Banane 90 din/kg
Grejfrut 120-140 din/kg
Kivi 100-140 din/kg
Limun 120 din/kg
Pomorandže 120 din/kg
Sveža smokva 120-150 din/kg
Nar 120 din/kg

Meso i preradevine od mesa

Ćureća krila 260-300 din/kg
Ćureća leđa 180-200 din/kg
Ćureće belo m. 400-450 din/kg
Ćureće meso 360-400 din/kg
Ćureći batak 360-380 din/kg
Dimlj. pil. batak 320 din/kg
Golubčije meso 100 din/kom
Gušćije meso 380-400 din/kg
Kobasica od živ. mesa
320 din/kg
Morka 400-500 din/kom.
Pačije meso 380 din/kg
Pil. džigerica 350-400 din/kg
Pileća krila 180-220 din/kg
Pileća leđa 90-120 din/kg
Pileće belo meso b/k.
400-440 din/kg
Pileći batak 280-300 din/kg
Pileći želudac 280-300 din/kg
Zečje meso 350 din/kg
Živinsko meso 200-220 din/kg

Riba

Girice 130 din/kg
Karas 150 din/kg
Lignje 350-400 din/kg
Oslić 240-250 din/kg
Pastrmka 320 din/kg
Skuša 200 din/kg
Smuđ 350-400 din/kg
Som 450-500 din/kg
Šaran 320 din/kg
Štuka 450 din/kg
Tarpan 350 din/kg
Tolstolobik 200-230 din/kg

Mlečni proizvodi

Maslac 600 din/kg
Mladi sir 180-240 din/kg
Pavlaka 30-50 din/čaja
Podliv. sir 270-320 din/kg
Sirevi 350-600 din/kg
Slatko vrhnje 70 din/čaja
Zlatibor. kajmak 500-600 din/kg

Mešovita roba

Aleva paprika 700 din/kg
Gljive 160-200 din/kg
Jaja 7-10 din/kom.
Kolači 600 din/kg
Kuvani paradajz 60-80 din/l
Mak 250-300 din/kg
Med 300 din/kg
Metla - sirak 250 din/kom.
Očišćeni badem 800 din/kg
Očišćeni lešnik 700-800 din/kg
Orasi - jezgra 350-400 din/kg
Pistač 700 din/kg
Suvo grožđe 300 din/kg

Testenine 180-350 din/kg
Testo za pitu 160 din/kg
Kore za krempitu 160 din/par

Cveće

Cveće u saksijama
150-300 din/kom.
Gerbera 60-100 din/struk
Gladiole 50-60 din/struk
Kala 150 din/struk
Karanfil 40-60 din/struk
Krizantema u saksiji
100-300 din/kom.
Ljiljan 200 din/struk
Margareta 80-100 din/struk
Meš. buketi od 100 dinara
Ruža 80-150 din/struk
Suvo cveće (buketić)
50-200 dinara

Zrnasta roba

Detelina 180-200 din/bala
Ječam 12-16 din/kg
Kukuruz 10-12 din/kg
Kukuruz u klipu 5-6 din/kg
Mešavina za zečeve 20 din/kg
Muharika 80-100 din/kg
Ovas 15-16 din/kg
Proso 35 din/kg
Proteinski sirak 25-30 din/kg
Pšenica 12-15 din/kg
Seno 200 din/bala
Slama 80-100 din/bala
Soja 35 din/kg
Suncokret 25 din/kg
Tritikale 10-14 din/kg
/Cene od 16. okt./

IN MEMORIAM

JKP „Subotičke pijace“ sa bolom
javlja, da je naš zakupac

OLGA JURIĆ
(rođ. Bakoš)
(1952–2009)

u 58. godini života preminula nakon kratke,
teške bolesti.

Neka počiva u miru!

VAŽNO • VAŽNO

Prodaja cveća na pijacama

Kako bi omogućili svim sugrađanima da nabave cveće za predstojeće dane Svih svetih i Dana mrtvih, JKP „Subotičke pijace“ je i ove godine odlučilo, da se u periodu od 29. oktobra /četvrtak/ i 1. novembra /nedelja/ produži radno vreme Cvetne pijace odnosno da omogući prodaju cveća i na drugim pijacama nakon završetka radnog vremena pijaca. Dakle, cveće će se moći prodavati do smrknuća, s tim, da će na pojedinim mestima doći do pregrupisanja prodavaca cveća, i to prema uputstvima naplatara, kako bi se moglo obaviti redovno čišćenje pijačnih prostora.

24. OKTOBRA - VAŠAR ZIMNICE

JKP „Subotičke pijace” u skladu sa dosadašnjim tradicijama i ove godine organizuje Vašar zimnice. Subotičani /i naravno Subotičanke/ zimnicu će moći nabaviti dan posle izlaska iz štampe oktobarskog broja „Informatora”, dakle 24. oktobra 2009. /subota/ na Kvantaškoj pijaci u ulici Mirka Bogovića.

Organizatori se nadaju dobroj poseti i ponudi, kao i da vremenske prilike neće nikome pokvariti pazar.

SAJAMSKA NAGRADA

Kao što smo već pisali, na III Međunarodnom i regionalnom sajmu privrede Subotica 2009 u nagradnoj igri za posetioce Lajoš Feher (57) iz Subotice je dobio 3. nagradu, dva džaka crnog luka i krompir u količini koja odgovara masi dva člana porodice. Dobitniku je odgovarao, da JKP Subotičke pijace krompir isporuči kao zimnicu, pa je to sad učinjeno. Srećni dobitnik nam je rekao, da redovno posećuje sajmove, pošto uvek ima šta da se vidi, a tako je bilo i ovom prilikom, a nagradni kupon su ubacili u kutiju uz rečenicu: „Ionako nećemo dobiti ništa!” I, kolo sreće se okreće...

PRIJAVNI LIST ZA PRODAVCE JELKI

JKP „Subotičke pijace” ovim putem upućuje poziv svim prodavcima jelki iz drugih krajeva zemlje i okoline Subotice, koji nameravaju na subotičkim pijacama i javnim površinama prodavati božićne i novogodišnje jelke, da se jave stručnoj službi JKP „Subotičke pijace” na priloženom Prijavnom listu (koji najkasnije do 05. 12. 2009. pošaljite na adresu: JKP „SUBOTIČKE PIJACE”, 24000 SUBOTICA, ulica ĐURE ĐAKOVIĆA 23/I) ili putem telefona/faxa 024-555-013 radi pravovremene evidencije i obezbeđivanja potrebnog prodajnog prostora.

JKP „Subotičke pijace”

PRIJAVNI LIST

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

Broj telefona: _____ mobilni telefon _____

Zainteresovan/a sam za prodaju jelki na:

- a) prodajnim prostorima u okolini pijaca
- b) na drugim javnim površinama
(zaokružite a ili b)

Planirana ukupna količina za prodaju: _____

Potrebna površina u kvadratnim metrima: _____

Datum dopremanja robe: _____

Mesto i datum: _____

_____
(svojeručni potpis)

(Važna napomena: Prodaja jelki će biti omogućena u periodu od 10.12.2009. do 10.01.2010. samo uz prikaz potrebne dokumentacije! Raspored prodajnih mesta vršiće JKP „Subotičke pijace” prema redosledu pristiglih prijava, pošto je broj prodajnih mesta ograničen!)

JKP „Subotičke pijace” želi da se na pijacama i u njihovoj okolini i na javnim površinama prodaja jelki odvija sa što manje problema. Lokalna samouprava je na unapred određenim lokacijama odobrila prodaju sezonske robe, u ovom slučaju jelki.

Te lokacije su sledeće:

- određeni prostor u blizini Mlečne pijace, Prozivka, Teslino naselje, Majšanski put, Sivački put, MZ Aleksandrovo, MZ Peščara, MZ Kelebija, Palić kod Robne kuće, MZ Veliki Radanovac, MZ Novo Selo i ul. Mirka Bogovića /Kvantaška pijaca/.

JKP „Subotičke pijace” i ove godine nastavlja akciju popularizacije jelki sa busenjem, pa moli prodavce jelki, ukoliko je u njihovoj moći, da povećaju udeo jelki sa busenjem u svojoj ukupnoj ponudi.

PRAVA TURISTIČKA ATRAKCIJA...

...je bio vašar na Šupljaku, održan 4. oktobra. Organizatori su se stvarno trudili da naprave nešto veliko, pa je vašarište postalo skoro tesno za sve zainteresovane. Na Šupljaku prvenstveno su želeli organizovati vašar povrća i stočni vašar, ali ovakvih prodavaca je bilo malo /ipak smo zabeležili da je npr. živa vaga praseta bila 230 din/kg/, ali ostali deo vašara je bio izuzetno bogat, od ručno pravljenog papira do baštenskih ukrasa, od ukrasnih bilja do konjske opreme baš je bilo svega.

Istovremeno sa vašarom organizovano je takmičenje u kuvanju kotlića uz učešće 33 ekipe, među kojima je najbolji kuvar bio Jožef Lakatoš iz Malih Pijaca.

Udruženje „Oštorka” sa Palića, koji se bavi negovanjem vojvođanskih poljoprivrednih tradicija i mađarskih konjičkih običaja, puno je doprinelo, da vašar bude spektakularan: bilo je raznih konjičkih takmičenja umešnosti, od vožnje karuca do viteških igara bilo je mnogih interesantnih atrakcija, ko je hteo, mogao se oprobati u streličarstvu i jahanju, a ugostitelji su nudili prave specijalitete umornim i gladnelim posetiocima.

Među pivopijama najbrži je bio Antal Turu iz Velikog Radanovca, kobasicu je najbrže pojeo Silard Biro iz Subotice, a u vožnji kočija najbrži je bio Ištvan Đarmat iz Ade...i mogli bi do iznemoglosti nabrajati rezultate raznoraznih takmičenja.

I još da kažemo: zadnji vašar u 2009. godini održaće se prema prvobitnom programu MZ, i to 1. novembra, u nedelju.

DANI PČELARSTVA

Mnogi pčelari iz Subotice i okoline prodaju med na pijacama pod upravljanjem JKP „Subotičke pijace”, pa je bilo sasvim razumljivo, da ovo preduzeće finansijski pomogne u organizaciji XIII Pčelarskih Dana, koji je održan od 25. do 27. septembra ispred Gradske kuće, kraj plave fontane. Na manifestaciji učestvovalo je oko 30 pčelara, ali zainteresovani su mogli nabaviti i opremu, kao i ambalažu za med i pčelarske proizvode.

Predsednik Udruženja pčelara Subotice, **Antal Holo** je za Informator rekao sledeće:

- Prvo bih se želeo zahvaliti javnom komunalnom preduzeću na podršci, što je slično Gradu Subotice finansijski potpomogalo održavanje ove manifestacije. Pčelarske Dane smatram, smatramo uspešnim, pošto je naš cilj popularizacija meda, raznih pčelarskih proizvoda u krugu Subotičana, pošto nažalost prema podacima u Srbiji se troši veoma malo meda, potrošnja po glavi stanovništva ne dostiže ni kilogram, dok se u Nemačkoj troši 4, a u Japanu 6 kilograma meda.

Za vreme Pčelarskih Dana mogli su se kupiti sve vrste meda, koje proizvodimo u okolini, propolis, matični mleč, polen, ali smo nudili i med obogaćen raznim voćem. Ove proizvode inače možete nabaviti i na pijacama.

- Želim naglasiti, da pčelari iz Subotice i okoline ovu delatnost obavljaju veoma stručno, a to je dokazano i time, što se ovdašnji med redovno kontroliše u ovlašćenim laboratorijama, a dobijeni rezultati govore o vrhunskom kvalitetu. Ne sadrže ostatke antibiotika, ni druge štetne materije, prodajemo pčelinji med proizveden prirodnim putem, koji ispunjava zahteve u pogledu kvaliteta i Srbije ali i Evrope.

- Želim podsetiti čitaoce Informatora, da je med veoma zdrava hrana, čije povoljno delovanje na organizam odavno je poznato. Pošto je sad već svakako kraj leta, organizam se mora pripremiti na zimu, a u tome med može biti od velike pomoći, pošto povećava otpornost organizma, sadrži takve vitamine, mineralne materije i enzime, koji su neophodni ljudskom organizmu.

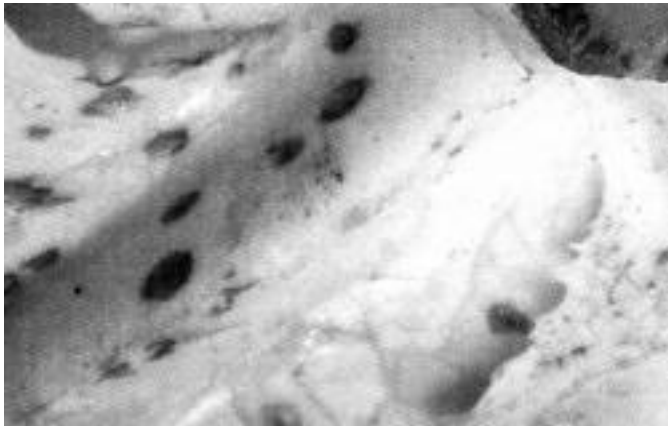
Za pčelare kakva je bila 2009. godina?

- Nažalost ova godina, iako za laike deluje kao izvanredna godina, s dugim, vrelim letom, tome pčelari nisu se baš radovali, jer suša ne pogoduje pčelama, a s druge strane proizvođači koriste sve više i više sredstava za zaštitu bilja, pa i otrova, i to sa dugom karencom, pa ili ne puštamo pčele na ispašu – onda je slab prinos, ili reskiramo, da nam pčele uginu od hemikalija. Sve to smanjuje proizvodnju po košnici, odnosno, ako sve saberemo, po košnici ove godine smo mogli dobiti oko 30 kilograma meda. U izuzetno dobrim godinama ta količina se penje i do 50 kilograma. I mi moramo biti snalažljivi, brzo treba reagovati na promenu vremenskih prilika, ako je moguće, treba brzo prenesti košnice, a da bismo povećali svoje prihode, moramo se baviti ne samo medom, već i drugim pčelarskim proizvodima.

Nažalost rast troškova i nas je sustigla, pa ćemo uskoro morati povećati cene meda. Mogli biste reći, da će se još manje trošiti. Ne verujem, jer ako neko izračuna, koliko troši na veštačke vitamine, na lekove za vreme influence, onda će dobiti sumu, koja je mnogostruko veća od cene kilograma meda. Zna: bolesnik ima samo jednu želju: da bude zdrav. A zdrav čovek može imati i 101 želju.

ANTRAKNOZA – NOVA BOLEST SALATE

Salata je značajna povrtarska biljka, jer sadrži široku paletu vitamina C, karotin, B₁, B₂ i D, kao i mineralne materije fosfor, kalijum, natrijum, kalcijum, magnezijum i gvožđe, od čega kalijum i kalcijum u značajnim količinama. Većim delom se uzgaja u zatvorenom prostoru – plastenicima, a tokom leta i na otvorenom. U poslednje vreme se naglo povećavaju površine pod salatama. U plastenicima, gde se često ne poštuje plodosmena, već se često gaji na istom mestu u istom zemljištu, što dovodi do nagomilavanja štetnih organizama, gljiva, bakterija i insekata.

Antraknoza salate je bolest novijeg datuma i kod nas su je prvi put opisali Ivanović i Krnjaja 1996. godine. Bolest se javlja na svim sortama salate, kao i na divljim sortama koje su često prenosioci bolesti. U narodu se često naziva šupljikavost lišća ili rđa kod salate. Veoma je štetna bolest, pogotovo u plasteničkoj proizvodnji, gde su zabeležene i stopostotne štete u gajenju salate.

Nakon nicanja salate bolest se javlja na starijem lišću, odakle se širi na celu rozetu. Kod jake zaraze biljke zakržljaju, požute i osuše se. Zahvaćeno tkivo se smežura, često ispada iz liske, pa nastaju šupljine zbog čega se bolest i naziva šupljikavost lista kod salate.

Do zaražavanja najčešće dolazi na naličju lista duž glavnog kao i bočnih nerava, gde se pojavljuju tamno mrke pege koje se šire. Pri jačoj zarazi obolelo lišće se mora ukloniti pri pripremi robe za tržište.

Napadnuto lišće podložno je napadu raznih bakterija koje izazivaju trulež čime salata postaje neupotrebljiva za ishranu. Kod proizvodnje salate gljivice izazivači antraknoze zadržavaju se u zemljištu i pri povoljnoj temperaturi dovoljno je da list bude vlažan dva do četiri sata pa da dođe do zaraze, s tim, da je vlažnije vreme povoljnije za širenje zaraze.

Zaraza se uglavnom širi kišnim kapima, ali je moguća i putem oruđa za rad ukoliko se radi kada je lišće vlažno, jer je za infekciju i pojavi bolesti neophodna voda. Pojava bolesti jača je u vlažnim i hladnijim uslovima. Optimalna temperatura za razvoj bolesti je 20 °C.

Da bi se sprečila zaraza i obezbedio optimalan razvoj salate, kod proizvodnje treba koristiti drenirano zemljište, gde se pore slabije razvijaju. Za setvu treba koristiti zdravo seme, iako uloga semena u prenošenju patogena nije dovoljno proučena. Posebno je važno korišćenje plodosmene, čime se sprečava oboljenje jer kod plodosmene spore gube vitalnost za par godina te ne izazivaju oboljenje. Svakako treba uništavati divlju salatu kao izvora zaraze.

Kada se biljke nalaze ovlažene treba izbegavati agrotehničke operacije, okopavanje, kultiviranje i dr. jer se spore razvijaju samo u vlažnim uslovima.

U našoj zemlji nema registrovanih fungicida za suzbijanje antraknoze salate, ali ogleđi su pokazali da preparati na bazi mangozeba i cirama daju efekte, s tim da se primene 24 sata pre ostvarenja zaraze. Takođe navedeni preparati ispoljili su efikasnost na suzbijanju antraknoze salate pri proizvodnji u poljskim uslovima primenom 24 sata pre zaraze. Ako se pojavi zaraza, primeniti Quadris ili Score.

dr Andrija Peić, agronom

OPTIČARSKA RADNJA

Vicai Optika

Subotica, Vladimira Nazora 8. Tel.: 024/521-100

Ponuda:

- kompjuterski pregled očiju uz prisustvo stručnjaka
- prodaja svih vrsta stakala, njihova izrada u kratkom roku
- prodaja kontaktnih sočiva i tečnosti za održavanje

GRADMETAR ZA RAKIJU!

SVRATITE KOD NAS! ISPLATI SE!

**MILLENNIUM
OSIGURANJE A.D.**

Budite
i Vi član
velike porodice
„CROATIA
OSIGURANJE“ D.D.
iz Zagreba!

Radno vreme: od 8 do 16 sati.

Registracija i obavezno osiguranje vozila

- Tehnički pregled,
- Zeleni karton,
- Kasko osiguranje vozila i do 12 rata,
- Osiguranje svih vrsta imovine,
- Osiguranje transporta,
- Osiguranje poljoprivrede,
- Osiguranje od nesretnog slučaja (kolektivno i porodično),
- **Putničko zdravstveno osiguranje,**
- Brza i garantovana naknada štete.

FILIJALA SUBOTICA

HALAŠKI PUT 38., Tel: 024/555-867 éš 552-406

E-mail: mios@tippnet.rs

HOROSKOP ZA NOVEMBAR

ŠKORPIJA I NOVAC

Novac stiće nasilnom snalazljivošću i istrajnom marljivošću. Kao ribolovac.

Škorpija ode na pecanje. Samo sedi na obali, i ako prođeš pored nje, vidiš, da se ništa ne dešava. Pero ni da mrdne – ribe nigde. A uveče puna mreža za čuvanje ribe. Tako je i sa novcem. Uvek nešto radi, čas ovo, čas ono, a okruženje nikako da shvati, kako će od toga stvoriti pare? Metoda je istovremeno jednostavna i komplikovana. Suština je u tome, da želi, jako želi.

OVAN: Razmisli o tome, kako možeš rešiti probleme u vezi doma svog. Vagaj težinu svojih reči pre nego što ih izgovoriš, samo oprezno: nemoj slučajno nekog da povrediš. Sad imaš baš dobre oči za udobnost i lepotu u kući. Dobro ćeš proći i time, ako se preseliš u novi stan. Za sve to treba strpljenje i razumevanje od strane porodice.

BIK: Na radnom mestu čeka te dobra vest, najzad su nadležni povoljno odlučili u nekoj stvari, koja već dugo traje. Na svim poljima profesije i emocionalnog života postižeš uspeh za uspehom. Čini se da ti se sudbina polako, ali značajno menja na bolje. Zgrabi svaku priliku! Mogućnosti afirmacije su više nego obećavajuće. Ali ne zaboravi: uspehom se može smatrati samo to, ako tvoje okruženje voli i ceniti to što radiš.

BLIZANCI: U braku ili drugoj vezi, odnosno bilo gde, gde se radi o veoma bliskim ljudskim ili poslovnim vezama, mogući su neočekivani događaji. Period je povoljan za radikalne promene. Na poslu međutim biće ti potrebno puno strpljenja, i pokušaj odlučno obuzdati svoj temperament. Ako nisi u braku, još jedno vreme nemoj ni razmišljati o tome.

RAK: Ukoliko si u braku, uzdrži se od naglih dela i reči. Nemoj zbrzati ništa, ako si samo u partnerskom odnosu s nekim/nekom. Može biti izvor nevolja ako naglo zaključuješ nešto. Ako pokušavaš shvatiti probleme drugih, to je mnogo mudrije, nego imati kritizerski stav. Nekome iz tvoje okoline biće potrebno lečenje uz lekove.

LAV: Ovih dane bićeš izuzetno strpljiv/a, odan/a i mio/mila prema okruženju i prema spoljnom svetu. U porodici i na poslu ljudi osećaju da si sad posebno spreman/na da pomogneš. Nemoj međutim dozvoliti, da beskraino iskoriste tu tvoju spremnost, nemoj skinuti breme sa pleća svih, jer ćeš se preopteretiti. Trčanje će itekako dobro doći tvom zdravlju.

DEVICA: Osetiće se olakšanje u porodičnom budžetu. Tvoja neprevaziđena sposobnost komuniciranja ovom prilikom može biti i izvor zarade. Promene u vezi posla i karijere su povoljne po tebi. Možeš računati na prijatelje i one, koji će te podržavati. U ljubavi ti predstoji ugodan period, ali ako strasti budu isuviše plamtele, možda će biti potrebna i smirenost. Na planu ljubavi sreće mogu doneti značajne preokrete.

VAGA: Važno je da budeš načisto sa svojim vrednostima, svoje mogućnosti nemoj ni preceniti, ali ni potceniti. Ovog meseca iz dana u dan ćeš imati bolje raspoloženje. Ovo možeš zahvaliti ne samo Suncu, već i tome, što je Fortuna na tvojoj strani. Ovaj period će biti pogodan za važna, ali uspešna odmeravanja, a tvoji dani neće se sastojati samo iz posla. Imaćeš vremena i za sebe i za razonodu.

ŠKORPIJA: Škorpija obdarena smislom za šalu samo će se slatko smejeti intrigama u svom okruženju. Nećeš se uključiti u sitničarske rasprave, ali ćeš staviti do znanja, da o svemu imaš svoje samostalno mišljenje. Moraš se odlučiti, da li ćeš prihvatiti rizik, koji automatski proizilazi iz daljeg uznapredovanja. Moći ćeš stići u visine, ali – u prenosnom smislu – možeš i nisko pasti. Sve u svemu, imaš izgledne šanse.

STRELAC: Strelci će ovog meseca biti zaokupljeni oko porodičnih, ljubavnih stvari, ili nekretninama. Možda će se poveravati voljenim osobama, ili samo jednostavno će se obradovati jedni drugome. Neki Strelci radije će izbegavati situacije, u kojima mogu doprineti bilo kakvom napretku. Na svu sreću, shvatiće situaciju i izvanredno će proceniti, kad i gde će se osećati dobro.

JARAC: Očekuje te promenljivo uspešan period. Neki dani će biti bolji, a neki manje dobri. Ali, sve će se odvijati onako, kako si isplanirao/la. Pod uslovom, da imaš planove, jer možda se isuviše prepuštaš drugima. Ako ne putuješ nigde, kod kuće učini sebe korisnim/nom. Radovaće se tome. Tvoj srećan dan: jeste utorak. Izvanredni dani za ljubav su: četvrtak, petak, nedelja.

VODOLIJA: Život će biti interesantan, promenljiv. Na poslu tražiš nove mogućnosti napredovanja, u vezama avanturu i uzbuđenja. Trudiš se podjednako vreme posvetiti poslu i partneru/ki – i jedno i drugo će ti biti potrebni za duševnu ravnotežu. Mogući su važni događaji, raniji napori sad će uroditi plodom. Sklad u duši i zadovoljstvo čini dobro zdravlju.

RIBE: Od druge polovine meseca najzad će prestati pritisak, koji ti stiska grudi. I nemoj tražiti nove razloge, zbog kojih opet možeš pomalo strepeti. Tvoj bogat svet mašte koristi radije za realizaciju tvojih snova. Mogućnosti su ti na dohvata ruke, samo ih pametno koristi. Sad skoro bilo koji cilj možeš ostvariti.

Marija Braun

Vicevi

- Kako se nazivaju kočnice na Yugu?
- ?!

- Dodatna oprema.

* * *

Dva penzionera:

- Zamisli penziju.

- Zamislio sam.

- Pola baci u reku.

- Bacio sam.

- Pa ti si lud!!!

* * *

Zapili se ribolovci posle ribolova. Jedan od njih, dobro nakresan, pođe da otoči višak tečnosti. Kolega mu u tom momentu ubaci ribicu u pantalone. Izašavši napolje, naš ribolovac zavuče ruku u pantalone, izvadi ribicu, zagleda se u nju pa će, za sebe:

- ... Bre, znao sam da si tako mali..., znao sam i da si tako mlitav..., ali da imaš plave oči - to sam saznao tek sa 45!

* * *

- Zašto žene od 40 godina ne igraju žmurke?

- ?!

- Zato što neće niko da ih traži!

* * *

Ide mali Perica ulicom i sretne jednu gospođu, pa je upita:

- Oprostite gospođo, gdje je ovde javna kuca?

Gospođa mu opali šamar i ode.

Ide on dalje i sretne policajca i pita ga isto.

I policajac mu opali šamarčinu i ode.

Perici je dosta šamara, ode kući i već s vrata viče:

- Čale, znaš šta, ne interesuje me više tvoj kišobran, idi sam po njega.

* * *

Kako naš čovek u novije vreme časti muziku?

- Provuče kreditnu karticu kroz harmoniku!

* * *

Pijanac objašnjava svoj jelovnik:

- Ja sam zapravo jako skroman! Za doručak mi je dovoljna litra rakije, pas i keks.

- Šta će ti pas, bre??

- Pa da pojedje keks!

* * *

Sudija pita optuženog:

- Ako ste već ukrali sav nakit, nije mi jasno, zašto ste u drugoj ladici ostavili pet hiljada evra?

- Nije mi dosta žene, još me i vi zezate, gosin sudija?